VOORSTEL Aanpak vervolgonderzoek openlucht zwembad

Samenvatting van dit voorstel

Samengevat stelt de raadswerkgroep de volgende opzet voor het verdiepende onderzoek voor:

1. *Aanscherpen scenario's op basis van criteria van de raad en criteria die bij inwoners worden opgehaald*

    - De raad stelt hiervoor de kaders vast (dat doet de raad met dit voorstel)
    - Naast deze kaders, halen we tevens input bij onze inwoners op (Wat vindt u belangrijk voor een zwembad in Assen?)
    - Parallel loopt het onderzoek naar de variant Baggelhuizerplas door Sweco
    - We (de raadswerkgroep met ambtelijke ondersteuning) vertalen de kaders van de raad en de input van de inwoners naar beoordelingscriteria voor het vervolgonderzoek.
    - Het verdiepende onderzoek gaat van start
    - Op basis van de onderzoeksresultaten vragen we de inwoners om een adviesstem aan de gemeenteraad uit te brengen voor een scenario dat hun voorkeur heeft

2. *Besluitvorming*

    - De onderzoeksresultaten worden - samen met het advies van de inwoners – ambtelijk verwerkt tot een raadsvoorstel, waarover de raad uiteindelijk een besluit neemt)

Terugblik

De gemeenteraad heeft in november 2021 een motie aangenomen waarmee het college is opgedragen een haalbaarheidsonderzoek uit te voeren naar een openlucht zwembad in Assen (wat is reëel in omvang, bezoekers, locatie en geld), zodat de gemeenteraad daar definitieve keuzes in kan maken). Eerder - in 2007 - was onderzoek verricht naar de haalbaarheid van een openlucht zwembad in Assen in drie scenario's. In 2009 en 2010 is hieraan een vervolg gegeven door onderzoek naar een vierde en vijfde scenario.

De onderzoeker die deze eerdere onderzoeken voor Assen heeft verricht, heeft in 2023 ook het haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd. Aan de hand van een marktanalyse, een concurrentieanalyse en trends en ontwikkelingen is een drietal scenario's opgesteld: 1) Basis 2) Uitgebreid en 3) Luxe. Op hoofdlijnen zijn per scenario de stichtingskosten en exploitatieprognoses gepresenteerd. Een vijftal potentiële locaties is in een hoog over QuickScan geanalyseerd en op geschiktheid beoordeeld.

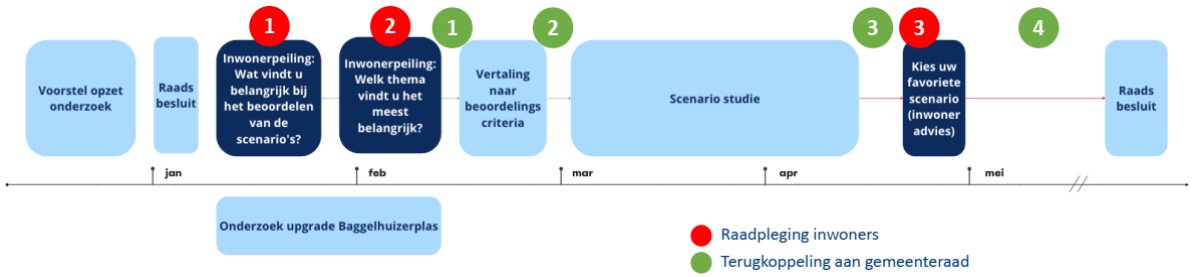
De uitkomsten van het onderzoek zijn op 19 januari 2023 aan de raad gepresenteerd waarna er op 23 maart consulterend over is gesproken. De uitkomst van de consulterende vergadering was dat er inderdaad verdieping op het haalbaarheidsonderzoek nodig is om tot een besluit te kunnen komen. Ook is een extra scenario benoemd, te weten de 'ongepolijste parel ', dit omvat een upgrade van de Baggelhuizerplas.

Daarnaast uitten verschillende fracties de wens om bij de verdieping ook inwoners te betrekken. Een raadswerkgroep werkt met ambtelijke ondersteuning de opzet voor het verdiepende onderzoek uit en legt dit voor aan de raad.

Procesaanpak, opzet en kaders voor het verdiepend onderzoek

Procesaanpak:

Het haalbaarheidsonderzoek kent twee dimensies: het aanscherpen van de scenario's op basis van criteria die door de raad worden opgesteld in combinatie met criteria die bij inwoners worden opgehaald. Op die manier worden er bij het haalbaarheidsonderzoek (beoordelings-)criteria gebruikt die aansluiten bij de behoefte van bewoners én bij de kaders en kwaliteitseisen die de raad stelt. De verwachting is dat er zo stapsgewijs één of twee voorkeursvarianten in beeld komen waar de raad uiteindelijk een besluit over kan nemen. De tijdlijn ziet er dan als volgt uit:

Het verdiepend onderzoek start met het vaststellen van de kaders voor het haalbaarheidsonderzoek bij de raad en een eerste peiling onder inwoners, waarna de beoordelingscriteria kunnen worden bepaald en het haalbaarheidsonderzoek kan plaatsvinden. In de eerste fase wordt een onderzoek naar het extra scenario 'ongepolijste parel ' (upgrade Baggelhuizerplas) verricht zodat alle scenario's voorzien zijn van vergelijkbare informatie.

Uitgangspunten voor het verdiepende onderzoek (kaders vanuit de raad)

- **Voortbouwen op de informatie die er ligt**

Het verdiepende onderzoek neemt als vertrekpunt het in januari 2023 aan de raad gepresenteerde haalbaarheidsonderzoek (basis). Voor de verdieping stellen we de volgende kaders en uitgangspunten voor:

- **Drie scenario's worden nader onderzocht**

De varianten 'Basis' en 'Uitgebreid' worden onderzocht met elementen uit de 'Luxe' variant. Vanwege draagvlak in de raad (slechts 1 fractie zag wat in de luxe variant) gaan we niet verder verdiepen op de luxe variant, maar elementen uit 'Luxe ' kunnen wellicht wel een gewenste aanvulling zijn op bijvoorbeeld 'Uitgebreid'. Belangrijk uitgangspunt is dat we een Asser openlucht zwembad zien als maatschappelijke voorziening die ook toegankelijk is voor inwoners met een kleine

portemonnee. Verdieping vindt dus plaats op de scenario's 'Basis' en 'Uitgebreid ' en we werken met bandbreedtes per scenario, als het ware met een cafetaria model.

Dat wil zeggen dat 'Basis' bijvoorbeeld kan worden uitgebreid met elementen van 'Uitgebreid ' of dat het scenario 'Uitgebreid ' kan worden aangevuld met elementen uit het 'Luxe' scenario.

- **Effecten die worden meegenomen**
    - De effecten op reeds bestaande zwemvoorzieningen in Assen en partijen die daarvan gebruik maken nemen we WEL mee. Zoals bijvoorbeeld afspraken met organisaties als de Bonte Wever;
    - Effecten op de omgeving nemen we LATER mee:
    - Effect op zwembaden in de regio nemen we NIET mee, maar het effect van die zwembaden op een openluchtbad in Assen nemen we WEL mee (mogen we in Assen bezoekers van openluchtbaden in de regio verwachten?);
    - We houden rekening met het te realiseren paviljoen Baggelhuizen (als een scenario daar raakvlakken mee heeft). Wat zijn de afspraken met/over het paviljoen?

- **Locaties worden eerst buiten beschouwing gelaten**

We verdiepen nu eerst de scenario's en de locatie wordt nu buiten beschouwing gelaten, omdat we verwachten dat het gelijktijdig voorleggen van een keuze uit locaties een zuivere keuze voor één van de scenario's in de weg zal staan. Bovendien is de hoog over QuickScan van de locaties uit het voorliggende haalbaarheidsonderzoek niet meer dan een snelle vingeroefening geweest. Ook op dit aspect is verdieping nodig, evenwel pas op het moment dat meer duidelijkheid is over een (eventueel) gewenst scenario. Als we weten welk scenario de voorkeur heeft, kunnen we de locatie bepalen.

- Aspecten die hierbij onder andere aan de orde zullen komen zijn:
    - invulling van sociaal maatschappelijk doelen,
    - Natura 2000, milieu-eisen;
    - de infrastructuur op locatie;
    - ruimte beslag;
    - nutsvoorzieningen;
    - bereikbaarheid.

- **Effect van aantal zonnige dagen**

We kijken kritisch naar de ontwikkeling van het aantal 'zon'-dagen op de bezoekersaantallen. Komen er relatief gezien steeds meer 'zon'-dagen (klimaat-gerelateerd) en welk effect heeft dat op de bezoekers? (Bij erg hete dagen blijven mensen wellicht liever binnen);

- **Vrijwillige inzet wordt eerst buiten beschouwing gelaten**

Het verdiepend onderzoek gaat niet in op de inzet van vrijwilligers omdat uit onderzoek is gebleken dat inzet van vrijwilligers pas op langere termijn tot volle wasdom komt en eventueel tot lastenverlichting kan leiden. Bij een eventueel locatie-onderzoek kan vrijwillige inzet wel worden meegenomen, in die zin dat een basis zwembad in een wijk als Lariks meer kans van slagen heeft om op termijn te laten 'draaien ' op vrijwilligers dan een uitgebreid+-zwembad ergens in de TRZ.

- **Belangstelling onder scholen voor schoolzwemmen**

  We gaan met de scholen in gesprek om te polsen of hier draagvlak voor is aangezien schoolzwemmen een vrijwillig karakter heeft behalve voor statushouders.

- **Financiële consequenties na 2026**

  Benoemd is dat de zorg voor financiële consequenties na 2026 een politieke keuze is, wij brengen in kaart wat de exploitatielasten per jaar zijn.

Uit voornoemde kaders kunnen bijvoorbeeld als volgt beoordelingscriteria worden afgeleid:

De raad wil weten wat het effect van de verschillende varianten op bestaande zwemvoorzieningen in Assen kan zijn. Dit leidt dan bijvoorbeeld tot beoordelingscriteria als:

- Verwachte verandering in inkomsten voor bestaande zwemvoorzieningen (bijv. entreegelden, abonnementen).
- Verwachte toename of afname van bezoekersaantallen bij bestaande zwemvoorzieningen.
- Kansen voor samenwerking, zoals gezamenlijke marketing, evenementen of programma's.

De scenario's kunnen daarop gescoord worden binnen een schaal van 1 – 5, bijvoorbeeld:

1 = Zeer negatieve impact (grote afname van inkomsten of grote toename van kosten voor bestaande voorzieningen)

2 = Negatieve impact

3 = Neutrale impact (geen significante verandering)

4 = Positieve impact (enige toename van inkomsten of vermindering van kosten)

5 = Zeer positieve impact (grote toename van inkomsten of significante kostenbesparing)

Parallel traject 'Ongepolijste parel ' (upgrade Baggelhuizerplas)

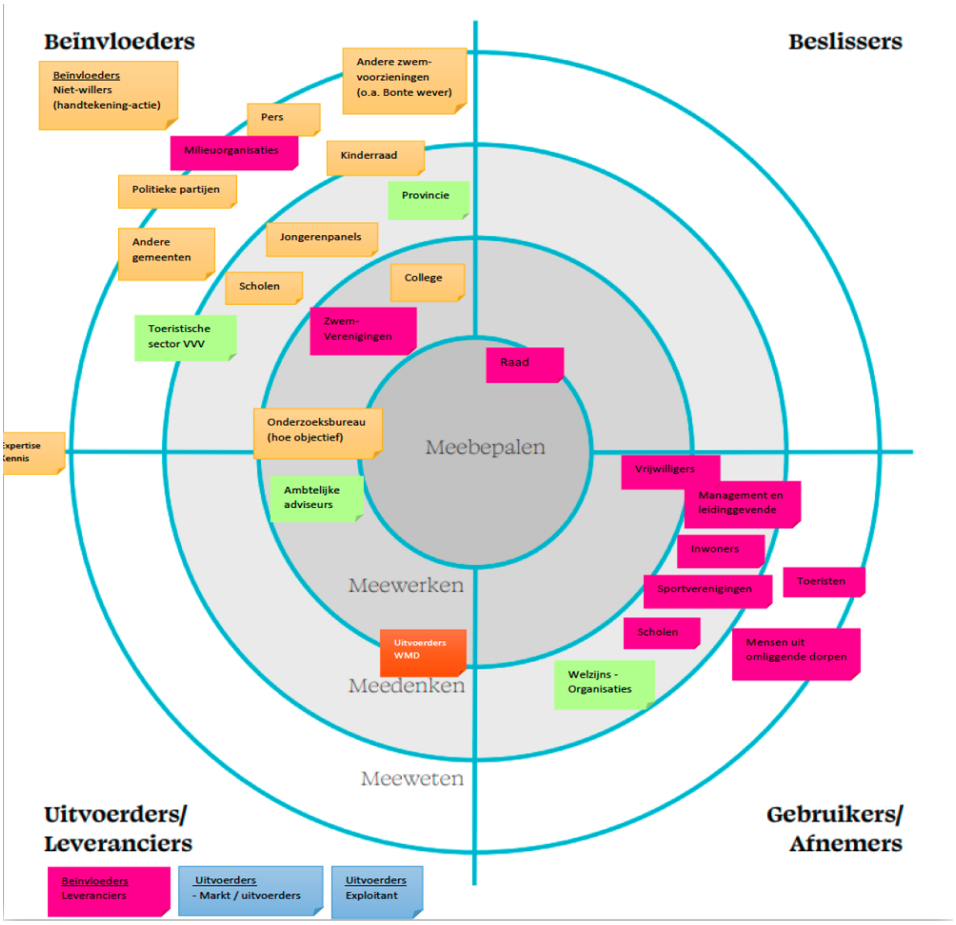
In het kader van de variant upgrade Baggelhuizerplas is contact opgenomen met bureau Sweco. Deze organisatie heeft ervaring met het ontwerptechnisch upgraden van zwemplassen (diverse referenties) en (exploitatie)onderzoeken in dit kader, bijvoorbeeld Hoornse meer/plas in opdracht Meerschap.

Voorgesteld wordt Sweco opdracht te geven de upgrade van de Baggelhuizerplas (ontwerptechnisch en exploitatie, plas exclusief de visvijver) te onderzoeken en dat op een dusdanige wijze te doen dat dit scenario op kritische aspecten goed te vergelijken is met de uitkomsten van het eerdere haalbaarheidsonderzoek. We moeten immers appels met appels vergelijken. Belangrijk is het besef dat een zwemplas en zwembad niet één op één met elkaar vergeleken kunnen worden.

Aspecten die in ieder geval ook aan de orde moeten komen in dit parallelle onderzoek zijn de effecten van het upgraden van de plas op het aanstaande paviljoen (ook: wat zijn de gevolgen voor het paviljoen zijn als er in de nabije omgeving een zwembad komt), blauwalg (is er de afgelopen 5-10 jaar blauwalg geweest in de Baggelhuizerplas? Hier heeft Sweco zelf eerder onderzoek naar verricht in het kader van de plannen rondom het paviljoen).

In de gemeentelijke begroting is niet expliciet te herleiden wat de Baggelhuizerplas op dit moment kost (onderhoud/beheer). De werkzaamheden zijn verdeeld over diverse afdelingen en externe inhuur. Sweco wordt gevraagd dit met kengetallen zo goed mogelijk in beeld te brengen.

Wie willen we bij het vervolgonderzoek betrekken?

We onderscheiden bij dit onderwerp drie niveaus waarop belanghebbenden bij kunnen dragen aan het vervolgonderzoek:

Meeweten
De actoren in deze ring informeren we over het feit dat het onderzoek plaatsvindt en houden we op de hoogte van het proces en de uitkomsten. We vragen echter geen actieve rol of feedback van hen. Hieronder vallen mensen uit omliggende dorpen en toeristen, omliggende gemeenten, andere zwemvoorzieningen in de gemeente, lokale politieke partijen en milieuorganisaties.

Meedenken
De actoren in deze ring wordt gevraagd om op een laagdrempelige manier input te leveren voor het onderzoek. Denk hierbij aan peilingen, enquêtes, interviews en gebruik van een online-participatietool. Dit geldt voor inwoners, sportverenigingen, scholen, welzijnsorganisaties, de toeristische sector en VVV, het jongerenpanel en de provincie.

Meewerken
In deze ring bevinden zich de actoren die een actieve rol spelen bij het opstellen en uitvoeren van het onderzoek. Naast ambtelijke ondersteuning, worden in deze ring bijvoorbeeld ook zwemverenigingen, WMD en een onderzoeksbureau betrokken.

Participatie-aanpak

Naast de kaders die de raad stelt, stellen we voor om ook Assenaren te bevragen op wat zij belangrijk vinden bij het vervolgonderzoek. We stellen voor om dat als volgt te doen:

1. In een eerste ronde stellen we de open vraag wat inwoners belangrijk vinden voor een eventueel openluchtzwembad in Assen. De suggesties die we daarmee ophalen, ordenen we in thema's. Vervolgens vragen we inwoners in een tweede ronde om aan te geven welke van de opgehaalde thema's zij het belangrijkste achten. Zo komen we tot een top 5 score van thema's die het meest leven onder de Assenaren. Die kunnen we vertalen naar aanvullende (beoordelings)criteria voor het verdiepende haalbaarheidsonderzoek. Op die manier richt het onderzoek zich op die zaken waarvan inwoners hebben aangegeven dat zij die belangrijk vinden.

   Hieruit kunnen als volgt beoordelingscriteria worden opgesteld. Stel, inwoners geven aan dat zij betaalbaarheid belangrijk vinden. Dit zou kunnen worden vertaald naar beoordelingscriteria als:
   - Hoogte van de toegangsprijzen van elke variant.
   - Mogelijkheid tot gereduceerde tarieven of kortingen voor inwoners met een laag inkomen.
   - De beschikbaarheid en kosten van openbaar vervoer naar de locatie voor elke variant.

   Met de beoordelingscriteria's die uit het bovengeschetste traject met de inwoners worden gedestilleerd en de kaders van de raad die met deze onderzoeksopzet zijn vastgesteld wordt het verdiepende scenario-onderzoek uitgevoerd. De 'meeweters', de 'meedenkers' en de 'meewerkers' worden hier op de hierboven beschreven manier actief bij betrokken.

2. Nadat het onderzoek is uitgevoerd, wordt er een publieksvriendelijke versie van de resultaten ontwikkeld, waarin duidelijk zichtbaar is hoe de verschillende scenario's scoren ten aanzien van de gebruikte criteria, zodat deze onderling goed vergeleken kunnen worden. Op basis daarvan vragen we inwoners om – als advies aan de gemeenteraad – in een derde ronde hun stem te geven aan een scenario dat hun voorkeur heeft. Deze peiling wordt meegenomen in het advies aan de raad. De raad neemt uiteindelijk het finale besluit over één van de scenario's (of eventueel het scenario dat er toch geen openluchtzwembad komt).